

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XVI. Occultæ inobedientiæ propriij iudicij, & ratio qua eas contegit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Matth. 2.3.

dum, bonum sibi esse, quod illa acceptet. Qui tamen interdum etiam rationem addit: cur aliquid iubeat, quemadmodum Angelus dicens Sancto Ioseph, ut puerum & Matrem eius acciperet, & fugeret in Ægyptum, adiecit: *futurum est enim, ut Herodes querat puerum, ad perdendum eum.* Semper tamen attendendum est, ne Obedientia his præcipue rationibus, aut commoditatibus innitatur, ita ut illis deficientibus, executio quoque deficeret; aut vera ad exequendum promptitudo. Id enim esset iudicium, quod tale opus non fieret ea recta intentione, ut mandato Dei satisfaceret; sed propriae utilitatis, aut commoditatis intuitu. Quamvis enim in externa specie videatur esse Obedientia; interius tamen potius esset propria voluntas, coniuncta proprio iudicio, suggerenti & suadenti, quod illi ardeat. Quam obrem tutior & excellentior modus Obedientiae est; qui Diuinæ voluntati pure innititur. Vt enim Saluator noster dixit: *Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit.* iusinuans hac sententia, quod si intellectus oculus sincerè ac simpliciter vnicum eum finem respiciat, placere scilicet Deo in suis actionibus, non inferendo alia motiua commodorum, aut humanorum respectuum: omnes illae actiones erunt purae & sanctae absque tenebris culparum. Qui tamen oculus intellectus si offuscetur humoribus iudicij proprii ac curiosi: quod sibi complacet in suis ratiocinationibus, suaeque commoda respicit: tunc actiones valde erunt obfuscae leprosi sui Ducis leprâ.

Matth. 6. 22.
Luc 11. 34

CAPVT XVI.

OCCVLTA IN OBEDIENTIAE PROPRII IUDICII.

Et ratio qua eas contegit.

Tract. 4. c. 7

EX HIS QUAE DICTA SUNT, facile cernere licet, quantum Religiosorum testatur infestissime cum proprio iudicio contendere. Proprium appellatur quod à cõmuni Ecclesiae aut Prælatorum & maiorum suorum sensu ita se separatur, ut nolit eorum iudiciũ sequi, nec cũ alijs de suis rebus cõferre; quia propriae prudentiae fidit: cuius proprietates sunt, stultũ esse, temerariũ, curiosũ, inquietũ arrogans, & superbiũ. Aduersus quẽ hostẽ, ex innumeris malis ac diuinis, quae adfert, sumenda nobis sunt arma, ad illũ detestandũ ac deturbandũ: ut fusè in Duce spirituali diximus: quo Religiosum Lectorem remittimus. Nũc autẽ laruas ei detrahemus, quibus ad nos decipiendos vtitur: tũc. n. grauius nos laedit, & ferè sine remedio, accedens sicut lupus ouilla pelle tectus.

1.

PRIMUM hic latro imitatur pallium hyacinthinum, volens inobedientiam, Obedientiae pallio tegere. Ait enim, se non obedire homini: eò quod velit obedire Deo. Quasi Deus iuberet, sequi quod proprium dicitur iudicio, non verò quod Prælatus præscribit. Ita sentiebat insignis ille proprio iudicio addictus Rex Saul, qui cùm fuisset summè inobediens Dei mandatis, gloria batur tamen, quasi valde obediens. nam Samueli ipsum obiurganti

quod

quod non obediisset Deo, respondit: *a Imò audiui vocem Domini, & ambulavi in via, per quam misit me Dominus.* quasi ipsum Samuelem ipse obiurgaret, dicens: valde deciperis Samuel, cum inobediens me notas; nam potius fui valde obediens, Nam tu iussisti mactari quicquid esset in Amalech: & ita ego feci; sed, quod optimum erat in gregibus, reseruavi, vt sacrificium Deo offerrem, iubenti offerri sibi sacrificia ex optimis, sicut fecit Abel. Sed optime respondit ei Propheta: hanc falsam eius obedientiam, esse quoddam genus idololatriæ & ariolationis: quam non iussit verus, sed fictus Deus, per proprium ipsius iudicium, quod in hoc casu consuluit. Qui falsus Deus merito debet odio haberi à vero obediente, cogitante, sibi dici à Domino: *b Ifraël, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis Deum alienum. Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Egypti: dilata ostium & implebo illud, quod fuit dicere: si vis mihi perfecte obedire, non fabricabis proptio tuo iudicio Deos novos in corde tuo; nec trades te dijs alienis, iudicium sequens hostium meorum. Ego te eduxi ex mundo, & constitui in Regione, in qua statui bene te dirigere ac gubernare: aperi itaque os tuum, vt de rebus agendis me, meosque ministros consulas: & ego illud implebo, dans plenum responsum in omnibus quæ desideras.*

ETIAM obtegatur proprium iudicium titulo cuiusdam puritatis: fugit enim Obedientiam, iudicans se hac ratione culpam euadere: cum tamen incidat in petrinaciam & repugnantiam, quæ culpa est multò grauior. Quemadmodum infidelis ille, ac superbus Rex, qui iussus epetere sibi signum à Domino Deo victoriæ, quam illi pollicebatur, respondit: *non petam, & non tentabo Dominum,* eo enim colore, quod noluit Deum tentare, (vt aduertit Sanctus Hieronymus) suam occultauit inobedientiam, sed merito attendere debuit: non esse, Deum tentare si fiat quod ipsemet Deus iubet. Imò & in vita Sanctis aliquid huiusmodi euenire solet: quamuis absit proteruita, vt apparet in Ezechiele excusante se à præstanda re quadam; quam iubebat Deus; ac dicente: *non est ingressa in os meum omnis caro immunda.* Et quando vox celestis iussit, Petrum occidere & manducare quadrupedia & serpentina terrea, quæ illi ob oculos ponebat, excusauit se Petrus, dicens: *e absit Domine, quoniam nunquam manducaui omne commune & immundum.* sed eadem tamen vox correxit errorem iudicij eius, dicens ei: *quod Deus purificauit, tu commu- ne ne dixeris.* Præceptum enim Dei mundum illud facit: cum ipse nihil præcipere possit, quod non sit mundum. Nec tu huius rei iudex esse debes; sed executor eius, quod Deus iubet.

GENEROSAM HANC OPINIONEM & æstimationem habebant Prophetæ, qui paruerrunt Deo in rebus, quæ parum decentes videbantur, iudicantes sufficere sibi Dei mandatum ad hoc, vt res illæ

a 3. Re. 15. 20

b Psalm. 80. 10.

2.

c Isai. 7. 10

d Ezechiel 4. 14
c Actu. 10. 14.

Isaia. 10. 2.
Osea. 1, 2.
Vide Ribera
ibi.

3.

Collat. 2. c. 7

Dialog. 1. de
viri S.
Martin.

h. Iudicium
11. 31. 39.

apud ipsos sanctificatæ, ac decentes, & in honore haberentur; etiam si in
opinione hominum immundæ viderentur, & ignominiosæ. Ita Iſaias,
cùm iuberetur à Deo *ſire nudus & discalceatus* per plateas Ierusalem: id fecit
abſque vlla replica, etiam ſi vir eſſet aliàs nobiliſſimus. Et Oſeas iuſtus à Deo
gſumere ſibi uxorem fornicatoniſſimam, quã mox id ſua grauitate indignum vide-
retur, non dubitauit tamen accipere Gomer, abſque vlla excuſatione. Vbi e-
nim eſt iudicij Obedientia: non eſt ignominia nota, aut iuſta reprehenſio.
ALIQUANDO etiam iudicium proprium tegit ſuam inobedientiam ex-
emplo aliquorum Sanctorum: exiſtimat enim, omnia ſibi licere, quæ illi fe-
cerunt: non aduertens, de eſſe ſibi Spiritum & ſpeciale motum, quem illi
habuerunt; ſine quo nec illis licuiſſet. Quemadmodum Monachus ille, de
quo refert Caſſianus, quoddam, vt Abrahami Obedientiam imitaretur voluiſſet
propriũ filium facrificare: ſubijciunt iudicium ſuum falſo Angelo, id iu-
benti; cùm in re tali ſubijcere nõ deberet. Pro cuius rei explicacione aduer-
tendum eſt: aliquando voluiſſe Deum particulari ſua inſpiratione aliquem
inducere ad huiuſmodi iudicij abnegationem in rebus extraordinarijs, alio-
quin non licitis; eamq; Obedientiam miraculis comprobafſe. Quale refert
Seuerus Sulpitius de feruente quodam iuuenẽ. Cui petenti habitum Reli-
gionis, reſpondit Abbas, vt iret ad aliud monaſterium: eò quoddam non poſſet
ipſe ferre diſciplinæ feueritatem, quæ ibi ſeruabatur; neque res adeò diffici-
les & aſperas exequi, quæ ibi iniungebantur. Qui iuuenis magno feruore re-
ſpondit: ſe promptiſſimum eſſe ad obediendum, & præſtandum quicquid
iniungeretur etiam ad ingrediendum in magnum aliquem ignem: Cum que
prope eſſet furnus valde accenſus, paratus ad panes ſtatim coquendos, Ab-
bas, vt eum probaret, iuſſit ingredi furnum illum: iuuenis autem abſque vlla
mora ſeſe intus proiecit; & manſit abſque vlla læſione, ſicut tres illi poeni,
qui miſſi fuerant in fornacem Babyloniam. Hoc autem, ait, Deus ita diſpo-
ſuit, vt nec Abbas ob aſperum durumq; ſuum præceptum nec
diſcipulus ob præſtitam Obedientiam & executionem, affligeretur. Qui
quamuis Tyro & in prima probatione, inuentus eſt tamen perfectus: quia
in iudicij ſui abnegatione fuit perfectus. Nullus tamen ex hoc exemplo oc-
caſionem ſumere debet alicuius temeritatis; nec ſuperior ad præcipiendum,
nec ſubditus ad obediendum. Non enim extraordinaria huiuſmodi inſpira-
uit Deus, vt alij imitentur; ſed, vt omnes intelligant: quanti ipſe modum huius
Obedientia faciat in rebus de ſe non malis. Quare in huiuſmodi rebus nul-
lus debet proprio ſuo iudicio fidere; ſed ordinariam legem ſequi, & opera
ſua cum aliorum conſilio facere, cautiore facti ex facto Iephte, de quo
Scriptura Diuina refert, quoddam, cùm ſe h. voto obſtrinxiffet offerendi in ho-
cauſtum Domino eum, qui primus ex domo ſua egrederetur, ſibiq; reuerſenti occu-
peret.

cumq; prima ei occurreret *unigenita filia sua, eam obtulit in holocaustum,* cultumans Deo se obedire, sic implendo suum votum: quemadmodum fecerat Abraham in oblatione filij sui, aut venturum aliquem Angelum & id prohibitorum, sicut alter prohibuerat sacrificium Isaac. Sed erravit, & inuenit se deceptum nam vt ait Sanctus Ambrōsius, oportebat considerare. quod ipsemet Deus, qui sacrificium Isaac iusserat, cum vidit Patris & filij promptitudinem, prohibuit sacrificium: ita insinuans, se nolle huiusmodi humanæ carnis oblationes. Quare si Lephte consulisset legis illius peritos: illi hoc responsum dedissent. Sed quoniam proprio suo iudicio rem egit: noluit Deus eius deceptionem, & iniustum ac temerarium sacrificium impetire; præter alias causas, quas in alio loco attulimus huius euentûs.

ALIQVANDO etiam iudicium proprium, quamuis sit filius superbiæ, occultat inobedientiam pallio quodam humilitatis, cum eius studioso & amentum honorificum aliquid iniungitur. Quod etsi initio recusare, non sit damnum: si tamen iudicij pertinacia perduret: id verò iam humilitatem veram, & obedientiam destruit. Cuius rei fidem facit quod euenit S. Petco, cum Christus vellet eius pedes lauare: nã in primis obstupefactus, dixit *Domine tu mihi lauas pedes?* cui Christus: *quod ego facio tu nescis modò: scies necem posse ea.* quasi dicens ei: tu neque finem neque causas, cur id faciam, intelligis: subijce tuum iudicium, & acquiesce mihi, volenti pedes tuos lauare. Sed cum adhuc repugnaret, & specie humilitatis resisteret: respondit ei Christus verbis seuerissimis: *Si non lauero te, non habebis partem mecum:* inobedienciã enim nemo potest proficere, nec in mea schola perdurare. Et hinc est, quod sæpe Sancti Patres, vt experirentur Obedientiam Nouitiorum, eis iniungebant aliqua, quæ contra humilitatem tendere videbantur: vt viderent quomodo in eis iudicium suum subijcerent. De S. Basilio scribitur, quod cum venisset ad quoddam monasterium, probauerit hac ratione feruentem quendam Tyronem: iussit enim adferre aquam, ad lauandos pedes; cumque illam attulisset: dixit ei S. vir, se velle lauare pedes ipsiusmet Nouitij: qui statim acquieuit, iussit præterea, vt sequenti die in templo coram omnibus, ab ipso peteret Sacros ordines: qui iudicium suum subijciens id fecit. Ideoque apud S. illum Prælatum, tanquam perfectè obediens est habitus.

INTERDVME etiam proprium iudicium regit suam inobedientiam pallio necessitatis, propter quam existimat se excusari à transgressione præcepti, quasi non obliget adeo strictè ac seuerè. Quemadmodum Saul, videns, populum à se dilapsum, & hostes in proximo esse, vt ipsum inuaderent *obtulit holocaustum* contra mandatum Samuelis. Cuius rei causam reddens Samuel, dixit: *necessitate compulsus obtuli holocaustum.* Cui statim Propheta deperit dignum eius temeritate responsum: *stultè inquit egisti, nec custodisti man-*

Lib. 3. de
vrg. circa
mod.

In Duce spi-
ritual.
Tract. 4.
c. 9.

4+

i Ioan. 13. 6.

5.

1. Reg. 13.
9. 12.

nMat. 15. 14
Homil. 6.
ex varijs. in
eum locum.
oLuc. 12. 16

p Psal. lit.
26

6.

data Dei tui, qua praecepit tibi: neque enim haec necessitas tuam excusat inobedientiam. Pallium hoc arripit facile proprium iudicium in occasibus innumeris, conculcans praecepta & regulas: quasi necessarium sit ad conferendam sanitatem, aut honorem, aut officij authoritatem, aut ad subueniendum alicui, miseriae propriae, aut alterius, qui ad ipsum aliquo modo spectet. Sed omnes sunt deceptiones & fraudes amoris proprii consulenti in suis necessitatibus. Idolum iudicij proprii: & hoc semper illi respondet iuxta eius desiderium & votum. Quare n si caecus caeco ducatum praestet, ambo in foveam cadent. Perpendit hoc pulchre Sanctus Basilius explicans illud Christi Domini de diuite illo, qui cogitabat intra se dicens: o quid faciam quia non habeo quo congregem fructus meos: Quem inquit consulis? Ex teipso captas consilium? plane imprudenti vteris consiliario. Nam ille tibi suadebit quod tu desideras, dicet enim tibi, vt horrea tua maiora facias, & illuc congreges omnia tua; si autem Christum consuluisset, praestantiorum utique consiliorum suauisset tibi, vt fructus istos pauperibus distribueres. Hunc in modum quicumque in se aduertit affectum aliquem inordinatum ad delicias, honores, aut commodum proprium: non eligat consiliarium, proprium suum iudicium, à quo non expectet rectum consilium; sed dicat cum Dauide, p consiliis meis iustificaciones tuae, & testimonia tua: consulat quoque: quae Christus Dominus docuit in suo Euangelio; & fideles eius ministros: tunc enim non errabit.

DENIQUE, quoniam Charitas operit multitudinem peccatorum, non ea dissimulando, sed plane euellendo: proprium iudicium solet ipsam charitatem adducere ad sua occultanda, excusando scilicet suas inobedientias sub titulo Charitatis: transgrediens Regulas praetextu alijs benefactorum. existimat enim, se eas non transgredi: vt faciat quod iudicat esse secundum legem Charitatis: eum tamen potius sit carnalitates aut vanitatis. Sicut Religiosus ille, de quo fertur, quod tempore silentij, & recollectionis, & abbasque Praelati facultate, illi inciderit desiderium visitandi quendam aegrotum, vt illum consolaretur, & solatium aliquod ei adferret. Cum autem pergeret transeuntem prope imaginem Christi Crucifixi pungebat conscientia, quod tali tempore, & sine facultate Superioris aegrotum visitaret: quem remotum vt componeret, dicebat sibi ipsi: Charitas est, charitas est, bene potest illam exercere. Et tunc prodijt vox ex Crucifixo dicens: Non placet mihi ista Charitas, quia potius erat propria voluntas, falso hoc titulo cooperta. Verum enim Charitas nunquam separat se ab Obedientia. Nam quemadmodum amor proprius excacat oculos rationis; propriumque iudicium post se trahit, ad iudicandum quod ille cupit: ita Diuinus amor, spiritus oculos clarificat, vt videat quid iubeat Deus illudque abnegato proprio iudicio exequatur.